

განმარტა და განსაკრბულმბათა კრებული

ამიერკავკასიის სოციალისტური ფედერაციული საბჭოთა რესპუბლიკის
მუშათა და გლეხთა მთავრობისა.

<p>1930 წლის თებერვლის 16.</p>	<p>№ 3 განყოფილება პირველი</p>	<p>ა/კფსრ სახალ. კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართვე- ლობის მიერ გამოცემული.</p>
------------------------------------	------------------------------------	---

შ ი ნ ა ა რ ს ი:

- მუხ. 19. ამიერკავკასიის თავდაცვა-აგვიქიმიის ყრილობის მონაწილეთათვის თანამდებოპისა და საშუალო საშოვრის შენარჩუნების შესახებ.
- " 20. საწარმოთა და დაწესებულმბათათვის 1929-30 წ. ზოგიერთ სამუშაოზე ბრენენტის სპეცტანსაცმლის ნაცვლად სხვა ქსოვილის სპეცტანსაცმლის გაცემის უფლების მინიჭების შესახებ.
- " 21. ამიერკავკასიის სტიპენდიატების მუდმივ სამუშაოზე მოთავსების შესახებ.
- " 22. დებულმბა სასოფლო საბჭოებთან არსებული სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირების შესახებ.
- " 23. სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობათა ნორმალური წესდების თაობაზე გამოცემული ა/კფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1927 წლის ნოემბრის 26-ის დადგენილების გაუქმების შესახებ.
- " 24. საქალაქო და სასოფლო საბჭოების ანგარიშგებისა და მუშაობის შემოწმების კამპანიის ჩატარების შესახებ.
- " 25. ოთხფეხი საქონლის დაუზოგველ დაკვლასთან და გაყიდვასთან ბრძოლის ღონისძიებათა შესახებ.
- " 26. სასოფლო-სამეურნეო მუშათა შორის წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციის შესახებ.
- " 27. დებულმბა სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობებში ანაბარების სავალდებულო შეტანის შესახებ.
- " 28. კოოპერატიული ორგანიზაციების მიერ სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობებში შესატანი სააპიო გადასანადის რაოდენობისა და 1929-30 წლის საკრედიტო გეგმის შესრულებისათვის სახსარის მობილიზაციის შესახებ.
- " 29. პირუტყვთა დაზღვევის სახალურის მიღების მიზნით ჩადენილ ბოროტმოქმედებათა აღმოჩენისათვის პრემიის გაცემის შესახებ.
- " 30. პასუხისმგებელ პოლიტიკურ მომუშავეთა შრომის სასყიდლის სისწორის შემოწმების შესახებ.
- " 31. ფედერატიული მნიშვნელობის ტრესტებისა და სამშენებლო შენაერთის მოწყობის შესახებ.
- " 32. სახალხო მეურნეობის სპეციალისტთა აღწესების ორგანიზაციის შესახებ.
- " 33. ა/კფსრ-ში 1929-30 წ. მრეწველობის კაპიტალური მშენებლობის გეგმის შესახებ.

დადგენილება № 6 ა/კსუსრ შრომის სახალხო კომისარიატისა.

1930 წ. იანვრის 17.

19. ამიერკავკასიის თავდაცვა-ავიაქიმის ყრილობის მონაწილეთათვის თანამდებობისა და საშუალო საშოვრის შენარჩუნების შესახებ.

აზერბაიჯანის სსრ-ის, საქართველოს სსრ-ის და სომხეთის სსრ-ის შრომის სახალხო კომისარიატებს.

ა/კსუსრ შრომის სახალხო კომისარიატი აღგენს:

განთავისუფლებულ იქნენ მუშაობისაგან ამიერკავკასიის თავდაცვა-ავიაქიმის მე-2 ყრილობის მონაწილენი (დელეგატები) და შეენარჩუნოს მათ თანამდებობა (სამუშაო) და საშუალო საშოვარი ყრილობის მუშაობის დროის განმავლობაში, იმ დროის ჩათვლით, რაც დელეგატისათვის საჭირო იქნება სამგზავროდ, რომ თავისი საცხოვრებელი ადგილიდან ტფილისში ჩამოვიდეს და ტფილისიდან უკანვე დაბრუნდეს.

ა/კსუსრ შრომის სახალხო კომისარი რაჰიმოვი.

ა/კსუსრ შრომის სახალხო კომისარიატის საორგანიზაციო-უფლებრივი განყოფილების გამგე იაროხლავსკი.
გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 16 №-ში 1930 წ. იანვრის 19-ს.

დადგენილება ა/კსუსრ შრომის სახალხო კომისარიატისა.

1930 წ. იანვრის 21.

20. საწარმოთა და დაწესებულებათათვის 1929-30 წ. ზოგიერთ სამუშაოზე ბრეზენტის სპეცტანსაცმლის ნაცვლად სხვა ქსოვილის სპეცტანსაცმლის გაცემის უფლების მინიჭების შესახებ.

ა/კსუსრ შრომის სახალხო კომისარიატი აღგენს:

შემოღებულ იქნეს სამოქმედოდ ა/კსუსრ-ის ტერიტორიაზე სსრ კავშირის შრომის სახალხო კომისარიატის 1929 წლის დეკემბრის 31-ის თარიღისა და 402 № დადგენილება: „საწარმოთა და დაწესებულებათათვის 1929-30 წ. ზოგიერთ სამუშაოზე ბრეზენტის სპეცტანსაცმლის ნაცვლად სხვა ქსოვილის სპეცტანსაცმლის გაცემის უფლების მინიჭების შესახებ“.

ა/კსუსრ შრომის სახალხო კომისარის მოადგილე შახსუფარიანი.

ა/კსუსრ შრომის სახალხო კომისარიატის შრომის დაცვის განყოფილების გამგის მაგიერ შახნაზაროვი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 29 №-ში 1930 წ. თებერვლის 4-ს.

დადგენილება № 208 ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

21. ამიერკავკასიის სტიპენდიატების მუდმივ სამუშაოზე მოთავსე- ბის შესახებ.

„უმაღლესი სასწავლებლებისა, უმაღლესი ტექნიკური სასწავლებლებისა და ინდუსტრიალური და სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმების სტუდენტთა კონტრაქტაციისა და მათ მიერ სამსახურის გავლის წესის შესახებ“ გამოცემული ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წლის მაისის 23-ის დადგენილების (ა/კსფსრ კან. კრ. 1929 წ. მე-10 №-ი, მუხ. 85) დასამატებლად ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენს:

1. ამიერკავკასიის საწარმოთა და დაწესებულებათა მიერ დაუკონტრაქტებული სტუდენტები, ამიერკავკასიაში დაბადებულნი, რომელნიც სწავლობენ რსფსრ-ის და უსსრ-ის უმაღლეს სასწავლებლებში, უმაღლეს ტექნიკურ სასწავლებლებში და ტექნიკუმებში და რომელნიც ამიერკავკასიის სახელმწიფო სტიპენდიაზე იმყოფებიან, ვალდებულ არიან აღინუსხვნენ ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებულ პრაქტიკისა და სამუშაოზე მოთავსების საუწყებათა-შორისო კომისიაში.

2. ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული პრაქტიკისა და სამუშაოზე მოთავსების საუწყებათა-შორისო კომისია, უმაღლესი სასწავლებლების და ტექნიკუმების კურსდამთავრებულ პირთა მუდმივ სამუშაოზე მოთავსების დროს,—სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წლის მაისის 18-ის დადგენილებისა და „უმაღლესი სასწავლებლების და ტექნიკუმების კურსდამთავრებულ პირთა სამუშაოზე მოთავსების წესის შესახებ“ გამოცემული ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წლის აგვისტოს 5-ის დადგენილების საფუძველზე (სსრ კავშირის კან. კრ. 1929 წ. 34 №-ი, მუხ. 298 და ა/კსფსრ კან. კრ. 1929 წ. 20 №-ი, მუხ. 184)—პირველ რიგში მოათავსებს სამუშაოზე ამა დადგენილების 1-ლ მუხლში აღნიშნულ პირთ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარე შ. ელიავა.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ნ. ბახტაძე.

1930 წ. იანვრის 27.

ტფილისი-სახალხო.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა.

22. სასოფლო საბჭოებთან არსებული სასოფლო-სამეურნეო სა- წარმოო თათბირების დებულების დამტკიცების შესახებ.

იმ ძირითადი ამოცანების შესრულებასთან დაკავშირებით, რაც სასოფლო საბჭოების წინაშე სდგას კოლექტიურ მეურნეობათა სწრაფი განვითარებისა, სოფლის კაპიტალისტური ელემენტების წინააღმდეგ მტკიცე შეტევისა და კულაკობის—როგორც კლასის—ლიკვიდაციის სფეროში, აუცილებლად საჭიროა, რათა მოჯამაგირე, ღარიბ და საშუალო გლეხთა ფართო მასსები ჩაბმულ იქნენ სოფლის მეურნეობის სოციალისტურად გარდაქმნის საქმეში.

ამ მიზნის განხორციელების უზრუნველსაყოფად ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი ადგენს:

წინადადება მიეცეს ა/კფსრ-ის შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს:

ა) განახორციელონ სასოფლო საბჭოებთან არსებული სასოფლო-სამეურნეო სექციების მუშაობის გარდაქმნა საწარმოო თათბირების მსგავსად;

ბ) იმ სასოფლო საბჭოსთან, სადაც სასოფლო-სამეურნეო სექცია არ არსებობს, მოაწყონ სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირი;

გ) ერთი თვის განმავლობაში შეუთანხმონ თავისი კანონმდებლობა ამა დადგენილებას;

დ) დამტკიცებულ და გამოქვეყნებულ იქნეს შემდეგი დებულება სასოფლო საბჭოებთან არსებული სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირების შესახებ.

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

სასოფლო საბჭოებთან არსებული სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირების შესახებ.

1. სასოფლო საბჭოსთან არსებული სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირი არის მასსიური ორგანიზაცია სოფლის აქტივისა მოჯამაგირეთა, ღარიბ და საშუალო გლეხთაგან.

სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირი მიზნად ისახავს შეიმუშაოს და განახორციელოს თავისი რაიონის სოფლის მეურნეობის სოციალისტურად გარდაქმნისათვის საჭირო ღონისძიებანი (საბჭოთა და კოლექტიური მეურნეობებისა და სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების მშენებლობა, წარმოებითი კოოპერირება და სხვ.) და აგრეთვე განახორციელოს ღონისძიებანი თავისი რაიონის ნათესი სივრცის გაფართოებისა, მოსავლიანობის გადიდებისა, მეცხოველეობისა და სოფლის მეურნეობის სხვა დარგების განვითარებისათვის როგორც საბჭოთა და კოლექტიურ მეურნეობებში, ისე ღარიბ და საშუალო საგლეხო მეურნეობებში.

თავისი მუშაობა სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირმა უნდა განახორციელოს საბჭოთა ხელისუფლების კლასობრივი პოლიტიკის საფუძველზე.

საწარმოო თათბირი სასოფლო საბჭოს მეშვეობით აწარმოებს ბრძოლას ცრუ კოლექტიურ მეურნეობებთან და კულაკობის იმ წინააღმდეგობასთან, რასაც ისინი უწვევენ კოლექტიურ მეურნეობათა მშენებლობის განვითარების საქმეს; თათბირმა აგრეთვე უნდა გამოიჩინოს ინიციატივა ახალ კოლექტიურ მეურნეობათა მოწყობის საქმეში და უნდა ეცადოს, რათა საბჭოს საერთო ხელმძღვანელობა კოლექტიურ მეურნეობათა მიმართ გაძლიერებულ იქნეს.

I.

ზოგადი დებულებანი.

2. სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირის შედგენილობაში შედიან: სასოფლო საბჭოს და სარევიზიო კომისიის წევრნი და მათი კანდიდატები, საბჭოთა მეურნეობებისა, კოლექტიური მეურნეობებისა, ადგილობრივი პირველადი სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო შენაერთებისა (სამანქანო, სამთესველო და სხვ. ამხანაგობებისა) და სასოფლო საბჭოს ტერიტორიაზე მოქმედი სხვა სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატიული ამხანაგობების წარმომადგენელნი, საადგილ-მამულო საზოგადოებათა რწმუნებულნი, აგრო-რწმუნებულნი, ადგილობრივი აგრონომი, მიწათმომწყობი, ვეტერინარი-ექიმი და სხვა საადგილ-მამულო ორგანოების მომუშავე, საგლეხო საურთიერთო დახმარების საზოგადოების კომიტეტის წევრნი და მიწისა და ტყის მუშათა კავშირის ადგილობრივი ორგანიზაციის წარმომადგენელნი.

ამის გარდა, სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირის შედგენილობაში შედიან: აქტივისტები კომკავშირელთა, მოჯამაგირეთა, ღარიბ და საშუალო გლეხთაგან, ქალთა სადღეღვატო კრების შედგენილობის დელეგატი-ქალები და აგრეთვე მასწავლებელნი, ქოხ-სამკითხველოს გამგენი, პოლიტიკური განათლების დარგის მომუშავენი და სოფლის სხვა საზოგადო მომუშავენი.

ის პირი, ვისაც საარჩევნო უფლება ჩამორთმეული აქვს, სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირის წევრად არ შეიძლება იყოს.

სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირის შედგენილობას ამტკიცებს სასოფლო საბჭო.

3. სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირი აირჩევს თავისი შედგენილობიდან ბიუროს 5-7 კაცისაგან (თავმჯდომარე, მდივანი და 3-5 წევრი); ბიურო ამზადებს თათბირის მიერ განსახილველ საკითხებს და ხელს უწყობს თათბირის გადაწყვეტილებათა აღსრულებას.

მინდვრის მუშაობისაგან თავისუფალ დროს სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირი იკრიბება თვეში ერთხელ მაინც.

თათბირს შეუძლიან გამოპყოს ესა თუ ის თავისი წევრი სხვადასხვა გამოკვლევის მოსახდენად და სასოფლო საბჭოს ტერიტორიაზე მოქმედი ამა თუ იმ ორგანიზაციის მოქმედებისათვის მუდმივ თვალყურის სადევნებლად.

4. სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირის მიერ შემუშავებული ყველა ღონისძიება და მიღებული გადაწყვეტილება დასამტკიცებლად წარედგინება სასოფლო საბჭოს და, დამტკიცების შემდეგ, განხორციელება როგორც სასოფლო საბჭოს დადგენილება.

უკეთეს საჭიროა, რომ თათბირის მიერ განზრახული ღონისძიება სასწრაფოდ იქნეს აღსრულებული, იგი შეიძლება განხორციელდეს დაუყოვნებლივ, სასოფლო საბჭოს თავმჯდომარის მიერ დამტკიცების შემდეგ; ხოლო ასეთი ღონისძიება შემდგომ დამტკიცებულ უნდა იქნეს სასოფლო საბჭოს სხდომაზე.

5. სასოფლო საბჭოს მუშაობის საერთო გეგმის შესაბამისად სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირი შეიმუშავებს სოფლის მეურნეობის სფეროში მუშაობის კონკრეტულ გეგმას და, კერძოდ, საგაზაფხულო და საშემოდგომო სასოფლო-სამეურნეო კამპანიის გეგმას სოფლისათვის.

6. სასოფლო საბჭოს წინადადებით სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირი ან მისი ბიურო მისცემს თავის დასკვნას სასოფლო საბჭოს სხდომაზე განსახილველი სასოფლო-სამეურნეო საკითხების შესახებ.

7. თავისი მუშაობის ანგარიშს სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირი წარუდგენს სასოფლო საბჭოს სამს თვეში ერთხელ მინც, ხოლო მოსახლეობას— სასოფლო საბჭოს მიერ საანგარიშო კამპანიის ჩატარებისათვის დადგენილ ვადაზე. ამის გარდა, სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირის წევრები თავისი მუშაობის ანგარიშს პერსონალურად წარუდგენენ იმ ორგანიზაციებს, რომელთაც ისინი აირჩიეს.

II.

სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირის მოქმედების საგანი.

8. სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირი შეიმუშავებს თავისი რაიონის სოფლის მეურნეობის განვითარების გეგმას (სასოფლო გეგმას).

თათბირი შეიმუშავებს სასოფლო გეგმას სარაიონო აღმასრულებელი კომიტეტის მიერ დამტკიცებული მთელი რაიონის სოფლის მეურნეობის განვითარების ხუთწლიანი გეგმისა და წლიური გეგმის საფუძველზე და თანაც მხედველობაში მიიღებს უწყებელი ადგილის ბუნებრივ და ეკონომიურ პირობებს და გაითვალისწინებს ამ ადგილის სოფლის მეურნეობის ძირითადი დარგების განვითარებას.

ყველა თავის ღონისძიებას თათბირი განიხილავს და განახორციელებს მის მიერ შემუშავებული სასოფლო გეგმის საფუძველზე.

9. სოფლის მეურნეობის კოლექტივიზაციისა და წარმოებითი კოოპერირების სფეროში—სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირი:

ა) ყოველმხრივ ხელს შეუწყობს არსებულ საბჭოთა მეურნეობებს და მოაწყობს ფართო საზოგადოებრივ დახმარებას ახალი საბჭოთა მეურნეობების მშენებლობისათვის;

ბ) ხელს შეუწყობს კოლექტიური მეურნეობებისა და წარმოებითი კოოპერატიული შენაერთების (სამთესველო, სამანქანო, სამელირაციო და სხვა ამხანაგ.) ორგანიზაციას და აგრეთვე არსებული კოლექტიური მეურნეობების გადიროვნებას და მარტივი წარმოებითი შენაერთების უმაღლესი ფორმის შენაერთებზე გადაყვანას;

გ) ხელს შეუწყობს მთელი სოფლების ან საადგილმამულო საზოგადოებების ერთიან კოლექტივიზაციას სამანქანო-სატრაქტორო სადგურების დახმარებით და კონტრაქტაციის მეშვეობით;

დ) მოისმენს და განიხილავს საბჭოთა და კოლექტიური მეურნეობების მუშაობის გეგმებსა და ანგარიშებს.

10. ღარიბთა და მოჯამაგირეთა დახმარების ორგანიზაციის სფეროში—სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირი:

ა) ხელს შეუწყობს ღარიბთა კოოპერირებისა და კოლექტივიზაციის განსაკუთრებული ფონდების შექმნას და ღარიბი მოსახლეობის რაც შეიძლება ფართოდ ჩაბმას კოოპერაციაში ამ ფონდების ხარჯზე; უშუალოდ თვალყურს ადევნებს კოოპერირებისა და კოლექტივიზაციის ფონდში ანარიცხების სისწორით და თავის დროზე შეტანას და ამ ფონდის პირდაპირი დანიშნულებისამებრ გამოყენებას;

ბ) ხელს შეუწყობს ღარიბ და მცირეძალოვან საშუალო მეურნეობებს კრედიტის მიღების საქმეში როგორც ღარიბთა ფონდიდან, ისე სოფლის მეურნეობის დაკრედიტების საერთო ფონდიდან;

გ) შეიმუშავებს ღონისძიებას ღარიბი მოსახლეობისათვის თესვისა და მოსავლის აღების კამპანიის დროს საზოგადოებრივი დახმარების აღმოსაჩენად;

დ) გამოაშკარავებს სავაჭარო გარიგებებსა და მიწის ფარული იჯარით ვაცემის შემთხვევებს და თვალყურს ადევნებს, რათა მოიჯარე კარგად მოუხროს იჯარით აღებული მიწას (მიწის სათანადოდ დამუშავება და აუცილებლად გაპატივება);

ე) ხელს შეუწყობს საგლეხო საურთიერეთო დახმარების საზოგადოებათა კომიტეტებსა და სხვა საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს მოჯამაგირეთა დახმარების საქმეში (მოჯამაგირეთათვის მიწის მიცემა, კოლექტიურ მეურნეობებში თუ სხვა წარმოებით შენაერთებში და კოოპერაციაში მათი ჩაბმა და სხვ.).

11. თავისი რაიონის სოფლის მეურნეობის გარდაქმნისა, მოსავლიანობის გადიდებისა, ნათესი სივრცის გაფართოებისა და ღარიბი და საშუალო მეურნეობების საერთო წარმატების სფეროში — სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირი:

ა) შეიმუშავებს ღონისძიებათ, რაც ხელს შეუწყობს საზოგადოებრივი სათესლე ფონდებისა, გამჭირავებელი, მარცვლის საწმენდი, საგრილობელი და საზოგადო სარგებლობის სხვა პუნქტების შექმნასა და გაფართოებას;

ბ) მიიღებს, სათანადო ორგანიზაციების მეშვეობით, ღონისძიებას ღარიბ და საშუალო მეურნეობების უზრუნველყოფისათვის მანქანებით, იარაღით, მინერალური სასუქით, თესლით და სხვა საწარმოო საშუალებით, და აგრეთვე ქონებულ საწარმოო საშუალებათა უფრო მიზანშეწონილი და სრული გამოყენებისათვის (მუშა-საქონლის საზიაროდ შებმა და ღარიბთა ჯგუფების მოწყობა როგორც ინდივიდუალური, ისე საბჭოთა და კოლექტიური მეურნეობების კუთვნილი ინვენტარისა და მანქანების კოლექტიურად გამოყენებისათვის);

გ) ხელს შეუწყობს კონტრაქტაციის ჩატარებას თავისი რაიონის ფარგლებში და განიხილავს, ამ მიზნით, საკონტრაქტაციოდ დასადებ ხელშეკრულებათ;

დ) შეიმუშავებს თავისი რაიონისათვის იმ მარტივ სააგრიკულტურო და სამეცხოველო ღონისძიებათა მინიმუმს, რაც განხორციელებულ უნდა იქნეს სავალდებულო წესით ან შეჯიბრების ხელშეკრულობის საფუძველზე, და თვალყურს ადევნებს ამ ღონისძიებათა განხორციელებას; შეიმუშავებს სოფლის მეურნეობის მავნებლებთან (მინდვრისა, ბალისა და მარცლის საცავის) ბრძოლის გეგმას;

ე) გამარაკვევს ადგილობრივი სასუქის უფრო მიზანშეწონილად გამოყენების საშუალებას (ნაკელის შენახვა, გაკირიანება და სხვ.);

ვ) ხელს შეუწყობს საადგილმამულო საზოგადოებათა მრავალმინდვრიანობაზე გადასვლის საქმეს და განიხილავს ამ გადასვლის კონკრეტულ გეგმას თვითეული სოფლისათვის ან საადგილმამულო საზოგადოებისათვის ცალკე;

ზ) განიხილავს საგლეხო მეურნეობათა დაკრედიტებისა და დაფინანსების საკითხებს და თვალყურს ადევნებს კლასობრივი ხაზის განხორციელებას კრედიტების განაწილების საქმეში და გაცემულ სესხთა სთანადოდ გამოყენებას;

თ) შეიმუშავებს ღონისძიებას თვით მოსახლეობის სახსარის აგრიკულტურულ-წარმოებითი საჭიროებათათვის მოსახმარებლად;

ი) მონაწილეობას მიიღებს იმ ღონისძიებათა კონკრეტული გეგმის შემუშავებაში, რაც ხელს შეუწყობს საბჭოთა და კოლექტიური მეურნეობების მიერ ღარიბ და საშუალო მეურნეობათათვის აგრო-წარმოებითი მომსახურების გაწევის საქმეს;

კ) შეიმუშავებს, კულტურულ-განმანათლებელ სექციასთან და ადგილობრივ აგრონომთან ერთად, იმ ღონისძიებათ, რაც ხელს შეუწყობს მოსახლეობაში აგრონომიული უცოდინარობის ლიკვიდაციას და აგრიკულტურული ცოდნის გავრცელებას საცდელ-საჩვენებელი ნაკვეთებისა, სასოფლო-სამეურნეო წრეებისა, კურსებისა, საუბრებისა, მოხსენებებისა, ექსკურსიებისა, გამოფენებისა და სხვ. მოწყობით, და დახმარებას გაუწევს ამ ღონისძიებათა განხორციელების საქმეს;

ლ) შეიმუშავებს ღონისძიებას ღარიბ და საშუალო მეურნეობათათვის პრემიების მისაცემად სოფლის მეურნეობაში თვალსაჩინო გაუმჯობესებათა შეტანისათვის;

მ) გამარაკვევს, სთანადო გამოყენებისათვის, მიტოვებულ მიწებს და ისეთ მიწებს, რაც მეურნეობრივად გამოყენებული არ არის;

ნ) მოაწყოებს სოციალისტურ შეჯიბრებას საბჭოთა და კოლექტიურ მეურნეობებსა და საადგილმამულო საზოგადოებებს შორის;

ო) შეიმუშავებს თესვისა და მოსავლის აღების კამპანიის ჩატარების კონკრეტულ გეგმას;

პ) გააცნობს სოფლის აქტივსა და მთლად მოსახლეობას მიწის კანონებსა და სოფლის მეურნეობის წარმატებისათვის მთავრობის მიერ მიღებულ ღონისძიებებს.

12. მეცხოველეობის გაუმჯობესების სფეროში — სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირი:

ა) ხელს შეუწყობს ყოველგვარი სახის მესაქონლეობის განვითარების საქმეს (მეცხვარეობა, მელიორეობა, მეცხენეობა და სხვ.);

ბ) ხელს შეუწყობს კოოპერატიულ ორგანიზაციებს მეცხოველეობის კოლექტივიზაციის საქმეში (საქონლისათვის კოლექტიური ბაქებისა, სამესაქონლეო და სამერძეულო კოოპერატივებისა, სამერძეულო და სასხმელი პუნქტებისა და სხვ. მოწყობა), განსაკუთრებით,—სამანქანო-სატრაქტორო სადღურების მოქმედების რაიონში;

გ) შეიმუშავებს სხვადასხვა ღონისძიებას საქონლის ჯიშის გაუმჯობესებისათვის; ხელს შეუწყობს ამ მიზნით სახელმწიფო და კოოპერატიული საგრილობელი პუნქტების ორგანიზაციას და საადგილმამულო საზოგადოებებისა და კოოპერატიული ორგანიზაციების მიერ ჯიშისანი სანაშენო საქონლის შექმნას;

დ) მიიღებს ღონისძიებას ბალახის თესვის განვითარებისა და ნოყიერი საკვები მასალის დამზადებისათვის (სასილოსო კოშკების მოწყობა და სხვ.)

ე) მიიღებს ღონისძიებას სავეტერინარო პერსონალის მიერ საგლეხო საქონლისათვის სათანადო მომსახურეობის გასაწევად;

ვ) მიიღებს ღონისძიებას ეპიზოოტიისა და ვადამდებ ავადმყოფობათა წინააღმდეგ ბრძოლისათვის; ხელს შეუწყობს საქონლის აკრის ორგანიზაციას და თვალყურს ადევნებს საქონლის სასაფლაოებისათვის ადგილის მიჩენისა და მათი სათანადოდ მოვლის საქმეს და სხვ.

13. მიწათმოწყობის სფეროში—სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირი:

ა) მისცემს დასკვნებს მიწათმოწყობის გეგმებისა და პროექტების შესახებ და თვალყურს ადევნებს ამ გეგმებისა და პროექტების სათანადო განხორციელებას;

ბ) დაიცავს ღარიბ და მცირეძალოვან საშუალო მეურნეობათა ინტერესებს მიწათმოწყობის ჩატარების დროს;

გ) ხელს შეუწყობს მელიორაციისა და მორწყვის კონკრეტული გეგმების შემუშავებას და დახმარებას გაუწევს ამ მიზნით სამელიორაციო და სხვა ამხანაგობათა ორგანიზაციის საქმეს; ხელს შეუწყობს ველების სათანადო ექსპლოატაციას;

დ) თვალყურს ადევნებს საადგილმამულო საზოგადოებათა მიერ მიწის ფონდების სათანადოდ გამოყენებას და მიიღებს ღონისძიებას ამ მიწების საზოგადოებრივი წესით მოხენისა და დათესისათვის სათესლე და საკვები ფონდების შესაქმნელად;

ე) გადასახლების ორგანიზაციის დროს დაიცავს გადასახლებულთა ინტერესებს მათი აკრის ადგილას ქონების ლიკვიდაციისათვის და ხელს შეუწყობს მათ გაერთიანებას სასოფლო-სამეურნეო კოლექტივებად.

14. სატყეო მეურნეობის სფეროში—სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირი:

ა) შეიმუშავებს, მეტყევეებთან ერთად, ღონისძიებას ადგილობრივი მნიშვნელობის ტყეების წესიერად დაყენებისა და ექსპლოატაციისათვის და ხელს შეუწყობს ხე-ტყის დამზადებას;

ბ) შეიმუშავებს და განიხილავს ღონისძიებას ტყის გაწმენებისათვის და ტყის-კავვის წინააღმდეგ ბრძოლისათვის;

გ) ხელს შეუწყობს ადგილობრივი მნიშვნელობის ტყეების დაცვის ორგანიზაციას და დაეხმარება სასოფლო საბჭოს და სატყეო ორგანოებს ტყის-კავვისა და ტყის ხანძარის წინააღმდეგ ბრძოლაში.

15. სოფლებსა და კოლექტიურ მეურნეობებში აგრიკულტურულ ღონისძიებათა განხორციელების საქმეს ხელმძღვანელობასა და მეთვალყურეობას გაუწევინ უშუალოდ განსაკუთრებული აგრორწმუნებულნი.

აგრორწმუნებულთ აარჩევენ სოფლის საერთო კრება და კოლექტიურ მეურნეობათა და სხვა კოოპერატიულ ორგანიზაციათა წევრები.

აგრორწმუნებულნი მუშაობენ სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო თათბირის უშუალო ხელმძღვანელობით და ადგილობრივი აგრონომის მეთვალყურეობით; თავისი მუშაობის ანგარიშს ისინი უდგენენ სასოფლო საბჭოს და მოქმედობენ მათ შესახებ გამოცემული განსაკუთრებული დებულების საფუძველზე.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

1930 წ. იანვრის 30.

ტფილისი-სასახლე.

**დადგენილება № 215 ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოსი.**

23. „სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობათა ნორმალური წესდების თაობაზე“ გამოცემული ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1927 წლის ნოემბრის 26-ის დადგენილების გაუქმების შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

ქვედა საკრედიტო კოოპერატიული ქსელის რეორგანიზაციასთან დაკავშირებით, — თანხმად „სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციისა და მისი მუშაობის შესახებ“ გამოცემული სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის და სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წლის სექტემბრის 18-ის დადგენილებისა (სსრ კავშირის კან. კრ. 1929 წ. 61 №-ი, მუხ. 565), — ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1927 წლის ნოემბრის 26-ს დამტკიცებული (ა/კსფსრ კან. კრ. 1928 წ. მე-2 განყოფ. 1-ლი №-ი, მუხ. 1 და 1928 წ. მე-2 განყოფ. მე-3 №-ი, მუხ. 5) სასოფლო-სამეურნეო ამხანაგობათა ნორმალური წესდება გაუქმებულ იქნეს.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარე შ. ელიავა.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმიეთა მმართველი ნ. ბახტაძე.

1903 წ. თებერვლის 1.

ტფილისი-სასახლე.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

24. საქალაქო და სასოფლო საბჭოების ანგარიშგებისა და მათი მუშაობის შემოწმების კამპანიის ჩატარების შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

წინადადება მიეცეს ა/კსფს-ის შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს ჩატარონ საქალაქო და სასოფლო საბჭოების ანგარიშგებისა და მათი მუშაობის შემოწმების კამპანია შემდეგ ძირითად დებულებათა საფუძველზე.

ანგარიშგებისა და შემოწმების კამპანია უნდა ჩატარდეს იმ თვალსაზრისით, რომ შემოწმებულ იქნეს საბჭოების მთელი მუშაობა, გამოირკვეს, თუ რა მონაწილეობას იღებენ და რა როლს თამაშობენ საბჭოები სრულიად საქვეურო საბჭოთა მე-5 ყრილობისა და ამიერკავკასიის საბჭოთა მე-5 ყრილობის მიერ დამტკიცებული სახალხო მეურნეობის განვითარების ხუთწლიანი გეგმის შესრულების საქმეში და როგორ ანხორციელებენ ისინი საბჭოთა ხელისუფლების გენერალურ ხაზს სახალხო მეურნეობის სოციალისტურად გარდაქმნისა, ქალაქის და სოფლის კაპიტალისტურ ელემენტების წინააღმდეგ მტკიცე შეტევისა და კულაკობის—როგორც კლასის—ლიკვიდაციის სფეროში.

ანგარიშგებისა და შემოწმების კამპანიამ უნდა გამოარკვიოს, თავისი სოციალური შედგენილობის მიხედვით, რომელ ადგილობრივ საბჭოს და რამდენად არ შესწევს უნარი გადასწყვიტოს მის წინაშე მდგარი ამოცანები, განსაკუთრებით—კოლმეურნეობათა მშენებლობის ხელმძღვანელობის საქმეში.

ყველა ის სასოფლო საბჭო, რომელმაც აღნიშნულ საქმეში თავისი ამოცანები ვერ სძლია, რომელიც სათავეში ვერ ჩაუდგა გლეხობის ფართო მასების მოძრაობას კოლექტივიზაციისაკენ და ვერ გამოიჩინა ამ მოძრაობაში თაოსნობა და სიმტკიცე და ვერ უზრუნველყო სწორი კლასობრივი ხაზი კულაკობის—როგორც კლასის—ლიკვიდაციისათვის წარმოებულ ბრძოლაში, ყველა ასეთი სასოფლო საბჭო, კოლმეურნეობათა მშენებლობის განვითარებას რომ კულში მისდევს და აფერხებს მას, ანგარიშგებისა და შემოწმების კამპანიის შედეგად ახლად უნდა იქნეს არჩეული და შეიცვალოს ისეთი საბჭოთი, რომელშიაც პროლეტარული ხელმძღვანელობა უზრუნველყოფილი იქნება.

აღნიშნულ კამპანიაში მშრომელთა ფართო მასები შეამოწმებენ აგრეთვე, თუ რამდენად შეასრულეს საბჭოებმა წარსულ საარჩევნო კამპანიაში ამომრჩევლების მიერ მიცემული განაწესი და რამდენად შრომაუნარიანია ესა თუ ის ცალკე დეპუტატი, ხოლო, თუ საჭირო იქნება, შესცვლიან იმ დეპუტატებს, რომელთაც ამომრჩევლების ნდობა ვერ გაამართლეს.

ანგარიშგებისა და შემოწმების კამპანიის დროს საბჭოს ყველა დეპუტატმა უნდა წარუდგინოს ანგარიში თავის საარჩევნო უბანს და აგრეთვე საბჭოს მოხსენებასთან ერთად მოსენილ უნდა იქნეს საარჩევნო კომისიის თანამოხსენებაც.

საბჭოების მუშაობის მასსიური შემოწმების ფორმის სახით შემოღებულ უნდა იქნეს პრაქტიკაში სოფლად მუშათა ბრიგადებისა, მსუბუქი კავალერიის რაზმებისა და საქალაქო საბჭოს წევრების გაგზავნა სასოფლო საბჭოების მუშაობის შესამოწმებლად და სხვ.

ანგარიშგებისა და შემოწმების კამპანიამ კიდევ უფრო უნდა განამტკიცოს მუშათა, მოჯამაგირეთა და ღარიბთა ბლოკი საშუალო გლეხობასთან, უფრო მძლავრად უნდა შეამჭიდროოს ისინი საბჭოების გარშემო და მთელი მათი ყურადღება უნდა მიექცეოს იქითკენ, რომ ჩქარის ტემპით განხორციელდეს საბჭოთა ხელისუფლების გენერალური ხაზი—სსრ კავშირის ინდუსტრიალიზაცია, სოფლის მეურნეობის სოციალისტური გარდაქმნა, კოლექტიურ მეურნეობათა მშენებლობის სწრაფი განვითარება, კულაკობის—როგორც კლასის—ლიკვიდაცია და ყველა იმ სიძნელის გადალახვა, რაც სოციალისტურ მშენებლობას წინ ეღობება.

საქალაქო და სასოფლო საბჭოები ანგარიშგებისა და შემოწმების კამპანიის ჩატარების მსვლელობაში, დაეყრდნობიან—რა მუშათა, მოჯამაგირეთა, ღარიბთა და საშუალო გლეხთა ფართო ფენების გაძლიერებულ აქტივობას, განამტკიცებენ თავის მიღწევებს საბჭოთა მუშაობაში; მათ უნდა შეიმუშაონ კონკრეტული ღონისძიებანი ამომრჩეველთა მიერ აღმოჩენილი ყველა ნაკლის დასაძლევად, უნდა გარდაქმნან თავისი მუშაობის მეთოდები და ფორმები, რათა წარმატებით განხორციელდეს საბჭოების წინაშე მდგარი ამოცანები, განმტკიცდეს არსებული საბჭოთა და კოლექტიური მეურნეობანი და კიდევ უფრო გაიზალოს სოფლის კოლექტივიზაცია, გაუმჯობესდეს კოლექტიურ მეურნეობათა მოსახლეობისათვის მომსახურების გაწევა, გაძლიერდეს სასოფლო საბჭოების ხელმძღვანელობა კოლექტიურ მეურნეობათა მიმართ და მტკიცედ განხორციელდეს საგაზაფხულო თესვის კამპანია ამ საქმეში მშრომელთა ფართო ფენების მაქსიმალური ჩაბმით.

ფართოდ უნდა იქნეს გაშუქებული პრესაში (გაზეთი, კედლის გაზეთი და რადიო) ანგარიშგებისა და შემოწმების კამპანიის ჩატარებასთან დაკავშირებული საკითხები.

ანგარიშგებისა და შემოწმების კამპანიის ჩატარებისათვის საჭირო მოსამზადებელ ღონისძიებათა განხორციელება დაწყებულ უნდა იქნეს დაუყოვნებლივ და კამპანია ისეთი ანგარიშით უნდა დაიწყოს, რომ იგი დამთავრდეს არა უგვიანეს ამა წლის მარტის 15-ისა.

ხმარებულ ღონისძიებათა და კამპანიის გეგმისა და მსვლელობის შესახებ რეგულიარულად უნდა ეცნობოს ხოლმე ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმს.

ამიერკავკასიის ცენტრალური
 აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

ამიერკავკასიის ცენტრალური
 აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

25. ოთხფეხი საქონლის დაუზოგველ დაკვლასთან და გაყიდვასთან ბრძოლის ღონისძიებათა შესახებ.

ღარიბთა და საშუალო გლეხთა მასების ფართო მოძრაობას, რაც მიმართულია იქითგან, რომ ინდივიდუალური მეურნეობა გარდაიქმნას მსხვილ განსაზოგადოებულ წარმოებად, წინ ეღობება სოფლის კულაკური ელემენტების მძაფრი წინააღმდეგობა. კოლექტიურ მეურნეობათა ორგანიზაციის ჩაშლის ერთ-ერთ მეთოდს, რასაც აღნიშნული ელემენტები მიმართავენ, წარმოადგენს მუშა და საყოლი საქონლის დაკვლა და გაყიდვა და აგრეთვე ამისათვის შეგულიანება ცალკეულ ღარიბ და საშუალო მეურნეობებისა, რომელნიც შედიან კოლექტიურ მეურნეობებში და სხვა სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო შენაერთებში. ამავ დროს აღნიშნული საქონლის შენარჩუნებას უდიდესი მნიშვნელობა აქვს ახლად მოწყობილ კოლექტიურ მეურნეობათათვის. კერძოდ, მუშა-საქონელმა, რაკი კოლექტივიზაციის რაიონების ტრაქტორებით მომარაგება საქმარისი არ არის, მექანიკური საწვევი ძალის მაგიერობა უნდა გასწიოს კოლექტიურ მეურნეობებში.

აღნიშნული მანებლობითი მოქმედების აღსაკვეთად და „ოთხფეხი საქონლის დაუზოგველ დაკვლასთან ბრძოლის ღონისძიებათა შესახებ“ გამოცემული სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1930 წლის იანვრის 16-ის დადგენილების განსავითარებლად—ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღგენენ:

1. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტებს შეავსონ სისხლის სამართლის კოდექსი მუხლით, სადაც გათვალისწინებული იქნება ოთხფეხი საქონლის დაუზოგველი დაკვლა და მისი განზრახ დაშვება და ამისათვის სხვების წაქეზება სოფლის მეურნეობის კოლექტივიზაციის ჩაშლისა და მისი წარმატების დაბრკოლების მიზნით, და დააწესონ სოციალისტური დაცვის ღონისძიება, რაც განსაზღვრულია სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილებით „ოთხფეხი საქონლის დაუზოგველ დაკვლასთან ბრძოლის ღონისძიებათა შესახებ“.

2. ოთხფეხი საქონლის დაუზოგველ დაკვლასთან და მის გაყიდვასთან ბრძოლის დროებითი ღონისძიების სახით აეკრძალოს საგლეხო მეურნეობათ ოთხფეხი საქონლის დაკვლა და გაყიდვა თვითეულ ცალკე შემთხვევაში სასოფლო საბჭოს სპეციალური ნებართვის გარეშე.

3. ოთხფეხი საქონლის დაკვლისა ან გაყიდვისათვის ნებართვის მიცემის დროს სასოფლო საბჭომ ზედმიწევნით უნდა გამოარკვიოს განმცხადებელის სოციალურ-ქონებრივი მდგომარეობა, საქონლის დაკვლის თუ გაყიდვის მიზეზი და ნებართვა უნდა მისცეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, უკეთეს ეს გამოწყვეულია

ნამდვილი საქიროებით და უკეთუ დასაკლავად თუ გასაყიდად დანიშნული ოთხფეხი საქონელი არ მიეკუთვნება ჯიშთან მასალას, სადღე შედგენილობას, სანაშენო საქონელს ან მოზარდ საქონელს, რომელიც გამოსადეგია ჯოგის რემონტისათვის.

4. საადგილმამულო საზოგადოებათა რწმუნებულნი და აგრეთვე აგრორწმუნებულნი და ზოორწმუნებულნი ვალდებულ არიან თვალყური ადევნონ ოთხფეხი საქონლის დაკვლისა და გაყიდვის წესების განხორციელებას და ყველა მათ მიერ აღმოჩენილი შემთხვევა ამ წესების დარღვევისა და აგრეთვე ოთხფეხი საქონლის ფარულად დაკვლისა თუ გაყიდვისა დაუყოვნებლივ აცნობონ სასოფლო საბჭოს სათანადო ღონისძიების მისაღებად და დამნაშავეთა პასუხისგებაში მისაცემად.

5. პასუხისმგებლობა ამა დადგენილების პრაქტიკულად განხორციელებისა დაეკისროს პირადად სასოფლო საბჭოების თავმჯდომარეთ.

6. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ-ის შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მთავრობებს უზრუნველპყონ, რათა რესპუბლიკანური საკოლექტივო-სამეურნეო ცენტრებისა, საადგილმამულო ორგანოებისა და სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის ორგანიზაციების მონაწილეობით და აგრეთვე მთელი საბჭოთა საზოგადოებრივობის ჩაბმით, ჩატარებულ იქნეს სოფლად, განსაკუთრებით მასიური კოლექტივიზაციის რაიონებში, ფართო ახსნა-განმარტებითი კამპანია იმის შესახებ, რომ შეუძლებელია ღარიბი და საშუალო გლეხის მეურნეობამ კოლექტიურ მეურნეობაში და სხვა სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო შენაერთში შესვლის დროს იწყოს მუშა საქონლის და საყოლი ოთხფეხი საქონლის გაყიდვა ან დაუზოგველი დაკვლა. აღნიშნული კამპანიის ჩატარების დროს განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს იმ ჭარბობებს, რომ ღარიბთა და საშუალო გლეხთა ფართო მასებს განმარტოს, თუ რა ზიანი მოაქვს უშუალოდ მათთვის ოთხფეხი საქონლის ამგვარ გაყიდვას და დაკვლას.

7. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ-ის შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების საკოლექტივო-სამეურნეო ცენტრებს განახორციელონ შემდეგი ღონისძიებანი:

ა) უარი უთხრან კოლექტიურ მეურნეობაში წევრად მიღებაზე იმ პირთ, რომელნიც კოლექტიურ მეურნეობაში შესვლამდე გააჟიდიან და დაუზოგველად დაკლავენ თავის მუშა თუ საყოლი ოთხფეხ საქონელს;

ბ) გამორიცხონ კოლექტიური მეურნეობის შედგენილობიდან ის წევრნი, რომელნიც კოლექტიური მეურნეობის ნებადაურთველად დაკლავენ ან გაჟიდიან მათ კუთვნილ მუშა თუ საყოლი საქონელს, რაც კოლექტიური მეურნეობის განსაზოგადოებულ ან განუყოფელ კაპიტალში შეტანილი არ არის;

გ) ნება დართონ, რათა კოლექტიურ მეურნეობაში მიღებულ იქნენ წევრებად და მის შედგენილობაში დარჩნენ ის პირნი, ამა მუხლის „ა“ და „ბ“ პუნქტებში აღნიშნულთაგან, რომელნიც აღადგენენ თავისი მუშა და საყოლი საქონლის წინანდელ რაოდენობას ან გადასცემენ კოლექტიურ მეურნეობას მათ მიერ გაყიდული ოთხფეხი საქონლის თანაბარი ღირებულების შენატანს.

8. უფლება მიეცეს სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობებს ვადამდე გადაახდევინონ მიღებული სესხით შემდგარი მთელი დავილიანება იმ მეურნეობათ, რომელნიც დაუზოგველად ჰკლავენ ან ჰყიდიან მუშა თუ საყოლ საქონელს და აგრეთვე მისცენ პასუხისგებაში სისხლის სამართლის წესით სესხის არა-გადახმდელი, როდესაც ამას იგი განსაკუთრებული ბოროტი განზრახვით სჩადის.

9. დაეკისროს სასოფლო-სამეურნეო კრედიტის სისტემას:

ა) აწარმოოს ახლად მოწყობილ კოლექტიურ მეურნეობათა და სხვა სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო შენაერთთა დაკრედიტება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, უკეთუ დაცულ იქნება მე-7 მუხლის ყველა მოთხოვნა;

ბ) შეუწყვიტოს კრედიტის მიცემა და ვადამდე გადაახდევნოს სესხი იმ კოლექტიურ მეურნეობას და სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო შენაერთს, რომელიც ყურადღებას არ მიაქცევს თავის წევრთა ქონების გაყიდვას ან იყიდის მათთან ოთხფეხ საქონელს იმ სახსარით, რაც სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობათაგან მიუღია.

10. წინადადება მიეცეს ამიერკავკასიის სასოფლო-სამეურნეო ბანკს ერთი კვირის ვადაზე მიაწოდოს ადგილობრივ ორგანოებს ინსტრუქციები ამა დადგენილებების იმ ნაწილის განხორციელებისათვის, რაც სასოფლო-სამეურნეო კრედიტს შეეხება.

11. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მთავრობებს ორი კვირის ვადაზე გამოსცენ სათანადო დადგენილებანი ამა დადგენილების განსაზღვრებლად.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიავა.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

1930 წ. თებერვლის 1.
ტფილისი-სასახლე.

დადგენილება № 213 ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსნი.

26. სასოფლო-სამეურნეო მუშათა შორის წერაკითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციის შესახებ.

„საგლეხო მეურნეობაში დაქირავებული შრომის კანონების აღსრულების შესახებ“ გამოცემული სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს 1929 წლის მარტის 4-ის დადგენილების (სსრ კავშირის კან. კრ. 1929 წ. 16 №-ი, მუხ. 138) საფუძველზე, სასოფლო-სამეურნეო მუშათა შორის წერაკითხვის უცოდინარობის

ლიკვიდაციისა და მათი კულტურული დონის ამოღების მიზნით, ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. დაევალოს დამჭირავებულთ, რათა მათთან დაჭირავებით მომუშავე სასოფლო-სამეურნეო მუშებს და მუშა-ქალებს, პირველ რიგში კი მოზარდებს— მისცენ შესაძლებლობა იარონ წერა-კითხვის უცოდინარობის სალიკვიდაციო სკოლაში და პუნქტებში და გაანთავისუფლონ ისინი მუშაობისაგან სწავლისათვის საჭირო დროის განმავლობაში.

2. მეცადინეობის დრო წერაკითხვის უცოდინარობის სალიკვიდაციო სკოლასა და პუნქტში დაწესდება იმ ცნობის მიხედვით, რასაც გასცემს სახალხო განათლების განყოფილება ან მისი რწმუნებული; ამასთანავე, მეცადინეობა სკოლასა და პუნქტში აუცილებლად სალამოობით უნდა სწარმოებდეს.

3. ამა დადგენილების 1-ლი მუხლის წესისამებრ განთავისუფლებულ სასოფლო-სამეურნეო მუშას და მუშა-ქალს შეენარჩუნება საშოვარი იმ დროისათვის, რა დროსაც იგი წერაკითხვის უცოდინარობის სალიკვიდაციო სკოლაში თუ პუნქტში დაჰყოფს.

4. თვალყურის დევნება ამა დადგენილების აღსრულებისათვის დაეკისრება შრომის ორგანოებს და ადგილობრივ აღმასრულებელ კომიტეტებს.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიავა.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ნ. ბახტაძე.

1930 წ. თებერვლის 5.
ტფილისი-სასახლე.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

27. სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობებში ანაბარების სავალდებულო შეტანის დებულების დამტკიცების შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

დამტკიცებულ იქნეს შემდეგი დებულება სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობებში ანაბარების სავალდებულო შეტანის შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა
საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიავა.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

1930 წ. თებერვლის 5.
ტფილისი-სასახლე.

დებულება სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგო-გეგში ანაბარების სავალდებულო შეტანის შესახებ.

1. იმ მიზნით, რათა ბრძოლა გაეწიოს სოფლის კულაკურ ელემენტებს და ზედა-ფენებს, რომელნიც ერიდებიან მონაწილეობა მიიღონ თავისი სახსარით სოფლის მეურნეობის გარდასაქმნელად საკურო ღონისძიებათა განხორციელებაში და რათა გლახთა მოსახლეობის ყველა დანარჩენი ფენების სახსარი გამოყენებულ იქნეს იმავე ღონისძიებათა გატარებისათვის, სასოფლო ყრილობა და კოლექტიური მეურნეობის წევრთა საერთო კრება გამოიტანს გადაწყვეტილებას სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობაში დასაბრუნებელი ანაბარების სავალდებულო შეტანის შესახებ.

2. კოლექტიური მეურნეობის წევრნი შეიტანენ სავალდებულო ანაბარს ამ კოლექტიური მეურნეობის წევრთა საერთო კრების დადგენილების თანახმად.

3. წინადადება ანაბარების დაწესების შესახებ იმ მოსახლეობისათვის, რომელიც კოლექტიურ მეურნეობაში არ შედის, გადაეცემა განსახილველად სასოფლო ყრილობას სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობისა და კოლექტიური მეურნეობების მიერ მას შემდეგ, რაც მას წინასწარ დაამუშავებს სასოფლო საბჭო ღარიბთა ჯგუფების მონაწილეობით. ყრილობის მოწვევა დაეკისრება სასოფლო საბჭოს.

4. სასოფლო საბჭოს მიერ დამტკიცებული დადგენილება სასოფლო ყრილობისა დასაბრუნებელი ანაბარების შეტანის შესახებ სავალდებულოა მთელი მოსახლეობისათვის, რომელიც კოლექტიურ მეურნეობაში არ შედის.

5. სავალდებულო ანაბარის რაოდენობა იმ მეურნეობათათვის, რომელნიც კოლექტიურ მეურნეობაში არ შედიან, გამოიანგარიშება პროგრესიობის პრინციპზე თვითიული მეურნეობის შემოსავლიანობის მიხედვით, რაც განსაზღვრულია სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის გადახდევინებისათვის,— შემდეგი წესისამებრ.

1) ყველა მეურნეობისათვის, გარდა ინდივიდუალური წესით დაბეგრილი მეურნეობისა:

იმ მეურნეობისათვის, რომელსაც აქვს საერთო შემოსავალი:

- ა) 150 მან.-მდე 3 მან.
- ბ) 150 მან.-დან 300 მან.-მდე 6 „
- გ) 300 მან.-დან 500 მან.-მდე 15 „
- დ) 500 მან.-დან 1000 მან.-მდე 50 „
- ე) 1000 მან. მეტი 300 „

2) ანაბარის რაოდენობას ინდივიდუალური წესით დაბეგრილ მეურნეობათათვის განსაზღვრავს სასოფლო ყრილობა, ხოლო ეს რაოდენობა ორჯერ მაინც უნდა აღემატებოდეს იმ საანაბარო ნორმას, რაც დადგენილია სათანადო შემოსავლიანობის მქონე დანარჩენ მეურნეობათათვის.

6. მე-5 მუხლში ჩამოთვლილი მეურნეობანი სავალდებულო ანაბარს შეიტანენ სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობაში შემდეგი წესით:

1-ლი ჯგუფი „ა“ და „ბ“: არა უგვიანეს 1930 წლის მარტის 1-სა — სავალდებულო ანაბარის 50% და არა უგვიანეს 1930 წლის აპრილის 1-სა — დანარჩენ 50%;

1-ლი ჯგუფი „გ“, „დ“ და „ე“: სავალდებულო ანაბარის მთელ 100% — არა უგვიანეს 15 დღისა იმ დღიდან, რა დღესაც სასოფლო ყრილობა მიიღებს დადგენილებას სავალდებულო ანაბარის შეტანის შესახებ.

მე-2 ჯგუფი: სავალდებულო ანაბარის მთელ 100% — არა უგვიანეს 10 დღისა იმავე დღიდან.

7. იმ კოლექტიური მეურნეობის წევრთათვის, სადაც საწარმოო საშუალებანი სავსებით განსაზოგადოებული არ არის, სავალდებულო ანაბარის როდენობა განისაზღვრება ამ წევრების როგორც არაგანსაზოგადოებული ქონებისა, ისე კოლექტიურ მეურნეობაში მონაწილეობით მიღებული შემოსავლის საერთო თანხის შესაბამისად, იმ მეურნეობათათვის დადგენილი ნორმების მიხედვით, რომელნიც კოლექტიურ მეურნეობაში არ შედიან.

კოლექტიური მეურნეობანი ანაბარს შეიტანენ სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობაში შემდეგი წესით: არა უგვიანეს 1930 წლის მარტის 1-სა — 50% და არა უგვიანეს 1930 წლის აპრილის 1-სა — დანარჩენ 50%.

8. ვადაზე შეუტანელი თანხა ანაბარისა გადახდევინებულ უნდა იქნეს სასოფლო საბჭოს მიერ სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ნარჩენთა გადახდევინების დებულებით დადგენილი წესისამებრ.

9. სავალდებულო ანაბარი შეიტანება სასოფლო ყრილობის მიერ და კოლექტიური მეურნეობის წევრთა საერთო კრების დადგენილებით ანაბარების შემტანი მთელი მოსახლეობისათვის დაწესებულ თანაბარ ვადაზე. ეს ვადა არ შეიძლება ორ წელიწადზე ნაკლები და ხუთ წელიწადზე მეტი იყოს.

10. სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობა გადაიხდის სავალდებულო ანაბარის პროცენტს არა უმეტეს 6%-სა წლიურად.

11. სავალდებულო ანაბარი შეიტანება შენაბარეთა მიერ სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობაში მათ ცალკეულ ანგარიშზე; შენაბარეს მიეცემა სათანადო სახელობითი დოკუმენტი ანაბარის მიღების შესახებ.

12. სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობანი სავალდებულო ანაბარების შესაკრეფად დაიხმარებენ სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო ამხანაგობებს; ეს უკანასკნელნი ვალდებულ არიან შეკრეფილი ანაბარები მთლად ჩააბარონ სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობათ არა უგვიანეს მე-6 მუხლში აღნიშნული ვადებისა.

13. უკეთეს სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობის ლიკვიდაცია მოხდა და მისი მოქმედება მოისპო იმ ვადის გასვლამდე, რა ვადითაც შეტანილია სავალდებულო ანაბარები, ეს ანაბარები გადაეცემა იმ სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობას ან სასოფლო-სამეურნეო კრედიტის სხვა დაწესებულებას, რომელიც აწარმოებს უწყებული რაიონის სოფლის მეურნეობის დაკრედიტებას.

14. სავალდებულო ანაბარის დაბრუნებას იმ ვადის გასვლის შემდეგ, რა ვადითაც იგი შეტანილია სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობაში, უზრუნველყოფს ამიერკავკასიის სასოფლო-სამეურნეო ბანკი.

15. სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობანი ვალდებულ არიან მთლად მიღებულ სავალდებულო ანაბარებს თავი მოუყარონ რესპუბლიკის სასოფლო-სამეურნეო ბანკში არა უგვიინეს 1930 წ. მარტის 5-სა და აპრილის 5-სა.

16. სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობათაგან სავალდებულო ანაბარების ანგარიშში მიღებულ თანხას რესპუბლიკანური სასოფლო-სამეურნეო ბანკი ჩარიცხავს ამ ამხანაგობათა ანაბარად იმავე ვადით, რა ვადითაც იგი მიღებულია თვით ამხანაგობის მიერ და გადაიხდის პროცენტს არა უმეტეს 6⁰/₀-ისა წლიურად.

17. პასუხისმგებლობა სავალდებულო ანაბარების შესაკრევად საჭირო ღონისძიებათა განხორციელებისათვის დაეკისრება:

ა) კოლექტიურ მეურნეობებად გაერთიანებულ მოსახლეობაში ანაბარების შეკრეფის მიმართ—რესპუბლიკანურ საკოლექტივო-სამეურნეო ცენტრებს;

ბ) საწარმოო სასოფლო-სამეურნეო ამხანაგობებად გაერთიანებულ მოსახლეობაში ანაბარების შეკრეფის მიმართ — სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის სათანადო კავშირებს და სასოფლო საბჭოებს;

გ) დანარჩენ მოსახლეობაში ანაბარების შეკრეფის მიმართ — სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობებს და სასოფლო საბჭოებს.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

28. კოოპერატიული ორგანიზაციების მიერ სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობებში შესატანი საპაიო გადასახადის რაოდენობისა და 1929/30 წლის საკრედიტო გეგმის შესრულებისათვის სახსართა მობილიზაციის შესახებ.

სოფლის მეურნეობის სარეკონსტრუქციო პერიოდის პირობებში, რასაც ახასიათებს კოლექტიურ მეურნეობათა მშენებლობის უაღრესად სწრაფი ზრდა და ამისთან დაკავშირებული განსაზოგადოება ინდივიდუალურ საგლეხო მეურნეობათა სახსარისა, სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო სისტემის უმთავრეს ამოცანას უნდა წარმოადგენდეს სახსართა გარდანაწილება სოფლის მეურნეობის სოციალისტურ სექტორის განსავეითარებლად; თანაც ამ მიზნით მაქსიმალურად გამოყენებულ უნდა იქნეს ინდივიდუალურ საგლეხო მეურნეობათა, კოლექტიურ მეურნეობათა და კოოპერატიულ ორგანიზაციათა სახსარი.

ამისდამიხედვით და 1929-30 წლის საკრედიტო გეგმის სათანადოდ აღსრულების მიზნით—ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. დაწესებულ იქნეს სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო ამხანაგობათა და კოლექტიურ მეურნეობათა შემდეგი მონაწილეობა სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობების საპაიო კაპიტალში:

ა) სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო ამხანაგობა შეიტანს სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობის საპაიო კაპიტალში თავის წევრთა შორის ფაქტიურად შეგროვილი საპაიო შენატანის ოცდახუთ პროცენტს;

ბ) კოლექტიური მეურნეობა შეიტანს ერთს პროცენტს იმ თანხისას, რასაც შეადგენს ამ მეურნეობის მიერ შეგროვილი ყველა საპაიო და განუყოფელი კაპიტალი, გარდა დაუბრუნებელი ხარჯვისათვის დანიშნული სპეციალური კაპიტალებისა და ფონდებისა (კულტფონდი, საპრემიო ფონდი და სხვ.).

2. სასოფლო-სამეურნეო კრედიტის სისტემის 1929-30 წლის საკრედიტო გეგმის საშემოსავლო ნაწილის აღსასრულებლად 5.480.000 მანეთის ფარგლებში, დაწესებულ იქნეს შემდეგი საკონტროლო ციფრები ა/კსფსრ-ის სასოფლო-საკრედიტო ამხანაგობებში სახსართა მოხვეჭისა:

ა) სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო ამხანაგობათა და კოლექტიურ მეურნეობათა საპაიო შენატანი სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობებში—1.170.000 მან.;

ბ) გაცემა იმ დასაბრუნებელი თანხებიდან, რაც სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობათა მიერ საკუთარი სახსარის სახით მოთავსებულია სესხად—780.000 მან.;

გ) დანარჩენი თანხა—3.530.000 მანეთი მოხვეჭილ უნდა იქნეს მოსახლეობის (როგორც კოლექტიურ მეურნეობათა და სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატიულ ორგანოთა წევრების, ისე იმ მოქალაქეების, რომელნიც აღნიშნულ ორგანიზაციათა წევრები არ არიან) სავალდებულო ანაბარების სახით; ამასთანავე სავალდებულო ანაბარების განაწილება სოციალური ჯგუფების მიხედვით უნდა მოხდეს საგლეხო მეურნეობათა შემოსავლიანობისამებრ, რაც გამოანგარიშებულია სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის გადასახდევინებლად, პროგრესიული ვადილებით ცალკეული სოციალური ჯგუფებისათვის;

3. სავალდებულო ანაბარის პროცენტის რაოდენობას განსაზღვრავს სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობის წევრთა კრება, ხოლო იგი არ უნდა აღემატებოდეს ექვს პროცენტს წლიურად.

4. წინადადება მიეცეს ამიერკავკასიის საკოლექტივო-სამეურნეო საბჭოს აღნიშნული 3.530.000 მანეთის ანგარიშში შეავაროვოს ა/კსფსრ-ის კოლექტიურ მეურნეობებში არა ნაკლებ 500.000 მანეთისა იმავე სავალდებულო ანაბარების სახით, რომელთა რაოდენობის დიფერენციაციას კოლექტიურ მეურნეობათა წევრების ცალკეული ჯგუფებისათვის განსაზღვრავს კოლექტიური მეურნეობების წევრთა კრება. კოლექტიურ მეურნეობათა მიერ შეგროვილი თანხა შეტანილ უნდა იქნეს სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობებში.

დანარჩენი თანხა კი 3.530.000 მანეთიდან, ე. ი. 3.030.000 მანეთი შეგროვილ უნდა იქნეს სავალდებულო ანაბარების წესით იმ მოსახლეობაში, რომელიც კოლექტიურ მეურნეობად გაერთიანებული არ არის.

5. აღნიშნული 5.480.000 მანეთი 1930 წლის აპრილის 1-დან მთლად უნდა შეგროვდეს და მობილიზებულ უნდა იქნეს სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობათა მეშვეობით რესპუბლიკანურ სასოფლო-სამეურნეო ბანკებში.

6. წინადადება მიეცეს ამიერკავკასიის საკოლექტივო-სამეურნეო საბჭოს შემეფუშავოს და მიაწოდოს რესპუბლიკანურ საკრედიტო-სამეურნეო ცენტრებს საკონტროლო ციფრები და ინსტრუქციები რესპუბლიკების კოლექტიურ მეურნეობებში სავალდებულო ანაბარების წესით სახსართა შეგროვების შესახებ.

7. წინადადება მიეცეს ამიერკავკასიის სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის კავშირს და ამიერკავკასიის საკოლექტივო-სამეურნეო საბჭოს შემეფუშავოს და მიაწოდონ რესპუბლიკანურ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის კავშირთა კავშირებს და საკოლექტივო-სამეურნეო ცენტრებს, კუთვნილებისამებრ, საკონტროლო ციფრები და ინსტრუქციები სასოფლო-სამეურნეო საწარმოო ამხანაგობათა და კოლექტიურ მეურნეობათა საპაიო შენატანის შეგროვების შესახებ სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობებში.

8. წინადადება მიეცეს ამიერკავკასიის სახალხო-სამეურნეო ბანკს განსაზღვროს რესპუბლიკებისათვის საკონტროლო ციფრები სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობათა მიერ საკუთარი სახსარიდან თანხების დაბანდების შესახებ და აგრეთვე სავალდებულო ანაბარების წესით სახსართა შეგროვების შესახებ იმ მოსახლეობაში, რომელიც კოლექტიურ მეურნეობებზე გაერთიანებული არ არის.

9. დამტკიცებულ იქნეს „დებულება სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო ამხანაგობებში ანაბარების სავალდებულო შეტანის შესახებ“.

10. დაევალოს ა/კსფსრ-ის შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს უზრუნველჰყონ ამა დადგენილებაში აღნიშნულ ლონისძიებათა დაუცადებელი განხორციელება.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე მ. ცხაკაია.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარე შ. ელიავა.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

1930 წ. თებერვლის 5.

ტფილისი—სასახლე.

დადგენილება № 214 ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსნი.

29. პირუტყვთა დაზღვევის საზღაურის მიღების მიზნით ჩადენილ ბოროტმოქმედებათა აღმოჩენისათვის პრემიის მიცემის შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. დაწესებულ იქნეს, რათა მე-3 მუხლში აღნიშნულ პირთ მიეცეს პრემია, როდესაც ისინი შეატყობინებენ სახელმწიფო დაზღვევის ორგანოებს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების სისხლის სამართლის კოდექსებით გათ-

ვალისწინებულ ბოროტმოქმედებას, რაც ჩადენილია სახელმწიფო დაზღვევის ორგანოებისაგან მსხვილფეხა რქოსანი საქონლისა, ცხენისა, აქლემისა და სხვა მსხვილფეხა პირუტყვის სადასაზღვევო სახალურის მიღების მიზნით; პრემია გაიცემა სახელმწიფო დაზღვევის სახსარიდან დამაზღვეველის მიერ უკანონოდ მიღებული სადასაზღვევო სახალურის იმ თანხის ოცდახუთი პროცენტის რაოდენობით, რასაც დამაზღვეველს ფაქტიურად უკანვე დააბრუნებინებენ, ან გასაცემი, ხოლო, ბოროტმოქმედების თავის დროზე შეტყობინების გამო, გადაუხდელი სადასაზღვევო სახალურის ოცდახუთი პროცენტის რაოდენობით.

2. 1-ლ მუხლში აღნიშნული პრემია გაიცემა შვიდი დღის განმავლობაში იმ დღიდან, რა დღესაც სახელმწიფო დაზღვევის ორგანომ ფაქტიურად უკანვე დააბრუნებინა დამაზღვეველს მიღებული სადასაზღვევო სახალური, ხოლო უკეთეს სადასაზღვევო სახალური ჯერ კიდევ გაცემული არ იყო, შვიდი დღის განმავლობაში იმ სასამართლოს განაჩენის კანონიერ ძალაში შესვლის დღიდან, რომელმაც სცნო, რომ ბოროტმოქმედება ჩადენილია სადასაზღვევო სახალურის მიღების მიზნით.

3. პრემიის მიღების უფლება აქვს ყველას, ვინც სახელმწიფო დაზღვევის ორგანოს ბოროტმოქმედებას შეატყობინებს, უკეთეს იგი მონაწილეობას არ იღებდა დოკუმენტის შედგენაში, ან უკეთეს შეტყობინების საფუძველს არ წარმოადგენს ის ცნობა, რაც მიიღო შემეტყობინებელმა როგორც თანამდებობის პირმა.

4. 1-ლ მუხლში აღნიშნული ბოროტმოქმედების აღმომჩენი პირის გვარი, თუ იგი მოისურვებს, დაცული იქნება საიდუმლოდ.

5. დაევალოს ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატს ერთი თვის ვადაზე გამოსცეს ინსტრუქცია ამა დადგენილების განსავეითარებლად და შესაფარდებლად.

ა/კსფსრ სახალხო კომისარია საბჭოს

თავმჯდომარე **შ. ელიავა.**

ა/კსფსრ სახალხო კომისარია საბჭოს

საქმეთა მმართველი **ნ. ბახტაძე.**

1930 წ. თებერვლის 5.

ტფილისი-სასახლე.

დადგენილება № 11 ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატისა.

1930 წლის თებერვლის 8.

30. პასუხისმგებელ პოლიტიკურ მომუშავეთათვის შრომის სასყიდლის შიცემის სისწორის შემოწმების შესახებ.

რათა შემოწმებულ იქნეს სისწორე პასუხისმგებელ პოლიტიკურ მომუშავეთათვის შრომის სასყიდლის შიცემისა, რაც განსაზღვრულია „პასუხისმგებელ პო-

ლიტიკურ მომუშავეთათვის შრომის სასყიდლის მიცემის შესახებ“ გამოცემული ა/კფსრ შრომის სახალხო კომისარიატის 1929 წლის დეკემბრის 31-ის თარიღისა და 118 №-ის დადგენილებით, ა/კფსრ შრომის სახალხო კომისარიატი ადგენს:

1. წინადადება მიეცეს ქ. ტფილისში მყოფ საერთო-საკავშირო და სამიერკავკასიო მნიშვნელობის ყველა საწარმოს, დაწესებულებას და ორგანიზაციას, მათი მეთაურების პირადი პასუხისმგებლობით, დაუყოვნებლივ, ამა დადგენილების გამოქვეყნებისათანავე, ხოლო არა უგვიანეს 1930 წლის თებერვლის 20-სა, წარუდგინოს ა/კფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს ცნობები იმის შესახებ, თუ ფაქტიურად რა შრომის სასყიდელს იღებენ პასუხისმგებელი პოლიტიკური მომუშავენი.

2. რესპუბლიკანური და ადგილობრივი მნიშვნელობის საწარმო, დაწესებულება და ორგანიზაცია და აგრეთვე საერთო-საკავშირო და სამიერკავკასიო მნიშვნელობის საწარმო, დაწესებულება და ორგანიზაცია, რომელიც ქ. ტფილისის გარედ იმყოფება, ანალოგიურ ცნობებს წარუდგენს ა/კფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის შრომის სახალხო კომისარიატს.

3. ამა დადგენილების 1-ლ და მე-2 მუხლებში აღნიშნული ცნობები წარდგენილ უნდა იქნეს ორ-ორ ცალად შემდეგი ფორმით:

რესპუბლიკა

საწარმოს, დაწესებულების, ორგანიზაციის სახელწოდება.

თინამდებობა	პირთა რიცხვი თვითიწარმადობაზე	ფ ა ქ ტ ი უ რ ი ს ა ს ყ ი დ ე ლ ი				შენიშვნა
		კატეგორია	ძირითადი განაკვეთი	ზედნართი	სულ	

ადმინისტრაციის ხელმოწერა

ა/კფსრ შრომის სახალხო
კომისარი რაშიშოვი.

სატარიფო განყოფილების
გამგის თანაშემწე მუსაშიკოვი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 34 №-ში 1930 წ. თებერვლის 9-ს.

7. საძიებლო და სამეცნიერო-საკვლევო მუშაობის გასაძლიერებლად საჭიროდ იქნეს ცნობილი, რათა ეს მუშაობა თავმოყრილ იქნეს სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტებში, რომელნიც უშუალოდ ა/კსფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს ექვემდებარებიან; ამასთანავე, საჭიროა დამყარებულ იქნეს მჭიდრო კონტაქტი კავშირის სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტებთან.

8. საგეოლოგიო-საძიებლო სამუშაოთა განსავითარებლად, სამეცნიერო ძალების დაქსაქსვის თავიდან ასაცილებლად და პირველ რიგში მუშაობის ძირითად ობიექტებზე წარსამართავად—საგეოლოგიო-საძიებლო სამუშაოთა ხელმძღვანელობა, დაგეგმვა და წარმოება თავმოყრილ იქნეს ა/კსფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან არსებულ ამიერკავკასიის გეოლოგიურ სამმართველოში.

9. ა/კსფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს შეუძლიან გადასცეს სათანადო რესპუბლიკანურ სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს სრულიად ან ნაწილობრივ თავისი უფლება ა/კსფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს გამგებლობაში მყოფი საწარმოს მმართველობისა განსაკუთრებული შეთანხმების საფუძველზე, რასაც დაამტკიცებს ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
თავმჯდომარე შ. ელიავა.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველი ნ. ბახტაძე.

ტფილისი-სასახლე.

1930 წ. თებერვლის 12.

დადგენილება № 12 ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატისა.

1930 წ. თებერვლის 13.

32. სახალხო მეურნეობის სპეციალისტთა აღნუსხვის ორგანიზაციის შესახებ.

„სახალხო მეურნეობის სპეციალისტთა აღნუსხვის ორგანიზაციის შესახებ“ გამოცემული სსრ კავშირის შრომის სახალხო კომისარიატის 1930 წლის იანვრის 14-ის დადგენილების მე-2 მუხლის საფუძველზე, რომელი დადგენილებაც შეთანხმებულია სსრ კავშირის სახელმწიფო საგეგმო კომისიასთან, ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატი აღგენს:

1. მოეწყოს ა/კსფსრ-ის ტერიტორიაზე სახალხო მეურნეობის სპეციალისტთა პერსონალური აღნუსხვა.

2. აღნუსხვას აწარმოებენ ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების შრომის სახალხო კომისარიატების სასტატისტიკო სექტორები; თანაც აღნუსხვის სრულიად და თავის დროზე ჩატარების უზრუნველსაყოფად, ამ საქ-

მეწი ჩამბულ უნდა იქნენ შრომის ინსპექტორთა კამერები, შრომის ბირეები, დამზღვევი სალონოები—ფულის გამღები პუნქტებით, საკორესპონდენტო პუნქტები, პროფესიონალური ორგანიზაციები და სხვა ორგანოები.

ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების შრომის სახალხო კომისარიატებს უფლება ეძლევათ შესცვალონ აღნუსხვის ორგანიზაციის წესი.

3. ვალდებულია აღნუსხვის ა/კსფსრ ტერიტორიაზე მუდმივად მცხოვრები ყველა მოქალაქე (მამაკაცი და ქალი) და აგრეთვე სხვა მოკავშირე რესპუბლიკაში მცხოვრები, თავის მუდმივ საცხოვრებელ ადგილას ჯერ კიდევ არ აღნუსხული და ა/კსფსრ ტერიტორიაზე მყოფი მოქალაქე:

ა) ვისაც სსრ კავშირში, ყოფ. რუსეთის იმპერიაში ან საზღვარგარედ დაუმთავრებია უმაღლესი სატეხნიკო, სატრანსპორტო, სასოფლო-სამეურნეო, სატყეო, სამიჯნო საქმის, სავეტერინარო და სამრეწველო-საეკონომიო სასწავლებელი ან და სხვა უმაღლესი სასწავლებლის ანალოგიური ფაკულტეტი თუ განყოფილება, მათ რიცხვში ეკონომიური ფაკულტეტი და განყოფილება;

ბ) ვისაც სსრ კავშირში, ყოფ. რუსეთის იმპერიაში ან საზღვარგარედ დაუმთავრებია იურიდიული ფაკულტეტი, საზოგადოებრივ მეცნიერებათა ფაკულტეტი, საბჭოთა სამართლის ფაკულტეტი და სხვა უმაღლესი სასწავლებელი, უკეთუ ამ მოქალაქეს უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში აღნუსხვაზე მიღების დღემდე უმუშავებია ეკონომისტად არა ნაკლებ ერთი წლისა;

გ) ვისაც სსრ კავშირში, ყოფ. რუსეთის იმპერიაში ან საზღვარგარედ დაუმთავრებია უნივერსიტეტის ფიზიო-მათემატიკური ფაკულტეტი;

დ) ვისაც სსრ კავშირში, ყოფ. რუსეთის იმპერიაში ან საზღვარგარედ დაუმთავრებია საშუალო სატეხნიკო, სატრანსპორტო, სასოფლო-სამეურნეო, სატყეო, სამიჯნო საქმის, სავეტერინარო და საგეოდეზიო სასწავლებელი და ტეხნიკუმი;

ე) ვისაც არ დაუმთავრებია უმაღლესი თუ საშუალო სატეხნიკო ან სასოფლო-სამეურნეო განათლება (ვისაც გავლილი აქვს სამი კურსი მინც), მათ რიცხვში ისინი, რომელნიც სწავლობდნენ საზღვარგარედ, ხოლო სათანადო კურსი არ დაუმთავრებიათ, უკეთუ ამ პირთ უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში აღნუსხვაზე მიღების დღემდე ერთი წელიწადი მინც უმუშავებიათ საშუალო ან უმაღლესი პერსონალის საინჟინერო-სატეხნიკო თანამდებობაზე ან და სოფლის მეურნეობის სპეციალისტების საშუალო თუ უმაღლესი პერსონალის თანამდებობაზე;

ვ) ვისაც დაუმთავრებია დაბალი სატეხნიკო და სასოფლო-სამეურნეო სასწავლებელი ან სპეციალური კურსები და აგრეთვე ვისაც საშუალო და უმაღლეს სასწავლებელში დაუმთავრებია სამ კურსზე ნაკლები, უკეთუ მათ უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში აღნუსხვაზე მიღების დღემდე ერთი წელიწადი მინც უმუშავებიათ სოფლის მეურნეობის სპეციალისტების საშუალო ან უმაღლესი პერსონალის საინჟინერო-სატეხნიკო თანამდებობაზე და ამჟამად უკირავთ საშუალო ან უმაღლესი სატეხნიკო თუ სასოფლო-სამეურნეო პერსონალის სათანადო თანამდებობა;

ზ) სპეციალისტი-პრაქტიკოსი (რომელსაც არა აქვს რაიმე სატეხნიკო თუ სასოფლო-სამეურნეო განათლება), უკეთუ მას უკანასკნელი ხუთი წლის განმავ-

ლობაში აღნუსხვაზე მიღების დღის წინ ორი წელიწადი მაინც უმუშავნია საშუალო თუ უმაღლესი პერსონალის საინჟინერო-სატექნიკო თანამდებობაზე ან სოფლის მეურნეობის სპეციალისტების საშუალო თუ უმაღლესი პერსონალის თანამდებობაზე და ამჟამად უჭირავს საშუალო თუ უმაღლესი სატექნიკო ან სასოფლო-სამეურნეო პერსონალის სათანადო თანამდებობა;

თ) სამეცნიერო დარგის მომუშავე ცოდნის ყველა სფეროში, რომელიც იმყოფება რსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსთან არსებული მეცნიერთა ყოფაცხოვრების გამამუშავებელი ცენტრალური კომისიისა, სრულიად უკრაინის მეცნიერთა დამხმარე კომიტეტისა და სხვა მოკავშირე რესპუბლიკების განათლების დარგის მომუშავეთა პროფესიონალური კავშირის რესპუბლიკანური შენაერთის სამეცნიერო დარგის მომუშავეთა სექციის აღნუსხვაზე, და აგრეთვე სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტისა და საცდელ-საჩვენებელი სამეცნიერო დაწესებულებების სამეცნიერო მომუშავე, ასპირანტების ჩათვლით;

ი) პროფესორი და მასწავლებელი სატექნიკო, სატრანსპორტო, სასოფლო-სამეურნეო, სააგრონომიო, სატყეო, სამიჯნო საქმის, სავეტერინარო და საგეოდეზიო უმაღლესი და საშუალო სასწავლებლისა და აგრეთვე პროფესორი და მასწავლებელი ყველა სხვა უმაღლესი სასწავლებლისა;

კ) ის პირი, ვისაც უჭირავს სატექნიკო თანამდებობა მრეწველობასა და ტრანსპორტში (როდესაც შრომის სასყიდელი ეძლევა საინჟინერო-სატექნიკო პერსონალის ქსელით, აგრეთვე) ვისაც უჭირავს საეკონომიო თანამდებობა საწარმოში, ხოლო ზემოაღნიშნულ მოთხოვნებს არ შეეფერება.

4. ამა დადგენილების წესით აღნუსხვაზე მიღება არ განთავისუფლებს სამხედროვალდებულ პირს იმ ვალდებულებისაგან, რასაც მას აკისრებს სამხედრო და საზღვაო საქმეთა სახალხო კომისარიატის სათანადო სახელმძღვანელო, არა მარტო ომის დროს, არამედ მშვიდობიანობის დროსაც, როგორც არის: აღნუსხვა, გარდამზადებისათვის გაწვევა, არმიაში გაწვევა მობილიზაციით და სხვ.

შენიშვნა. ამ წესის განონაკლისი შეიძლება დადგენილ იქნეს მხოლოდ სსრ კავშირის შრომის სახალხო კომისარიატის მიერ სამხედრო და საზღვაო საქმეთა სახალხო კომისარიატთან შეთანხმებით.

5. აღნუსხვაზე მიღებისაგან განთავისუფლება:

ა) სსრ კავშირის მოქალაქე, რომელიც მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის ნაწილსა, შტაბსა, სამმართველოს, დაწესებულებასა და საწარმოში ნამდვილ სამხედრო სამსახურშია და აგრეთვე მუშათა და გლეხთა წითელი არმიის თავმდგომთა შედგენილობის რეზერვში; სპეციალისტი, რომელიც ნებაყოფლობითი დაქირავებით მსახურობს სამხედრო უწყების დაწესებულებასა და საწარმოში, აღნუსხულ უნდა იქნეს საერთო საფუძველზე;

ბ) სსრ კავშირის მოქალაქე, უკეთეს არსებული წესით ცნობილ იქნება, რომ მას დაკარგული აქვს შრომის უნარი ორმოცდაათი და მეტი პროცენტით;

გ) სსრ კავშირის ტერიტორიაზე მცხოვრები უცხო სახელმწიფოს მოქალაქე.

6. ძირითადი მიღება აღნუსხვაზე იწარმოებს 1930 წლის თებერვლის 15-დან აპრილის 1-მდე იმ ვადებზე, რასაც განსაზღვრავენ ა/კმტსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების შრომის სახალხო კომისარიატების ორგანოები.

7. ის პირნი, რომელნიც უკვე იმყოფებიან აღნუსხვაზე სსრ კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წლის მაისის 23-ის დადგენილებისა (სსრ კავშირის კან. კრ. 1928 წ. 31 №-ი, მუხ. 275), სსრ კავშირის შრომის სახალხო კომისარიატის 1928 წლის ივლისის 25-ის თარიღისა და 426 №-ის დადგენილებისა („სსრ კავშირის შრომის სახალხო კომისარიატის იზვესტია“ 1928 წ. № 34-35) და ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატის 1928 წლის ნოემბრის 8 თარიღისა და 130 №-ის დადგენილების თანახმად, —გატარებულ უნდა იქნენ რეგისტრაციაში მთლად აღნუსხვის წარმოებისთან ერთად.

გაცემული სააღნუსხვო-სატეხნიკო ბილეთი, უკეთუ მასში აღნიშნული არ არის ხელახალი რეგისტრაცია, ბათილად ჩაითვლება.

8. რადგანაც აღნუსხვას განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს, ა/კსფსრ შედგენილობაში შემაჯავლი რესპუბლიკების შრომის სახალხო კომისარიატები და სპეციალისტების პერსონალური აღნუსხვის გამტარებელი ორგანოები ვამოპყოფენ ამ მიზნით განსაკუთრებულ რწმუნებულთ, რომელნიც პასუხისმგებელი იქნებიან აღნუსხვის თავის დროზე და სრულად ჩატარებისათვის.

რწმუნებულთა გვარი ეცნობება ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს.

9. აღნუსხვის წესების დარღვევა იდევნება მომქმედი კანონმდებლობის თანახმად.

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისრის მოადგილე შახსუვარიანი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს მე-40 №-ში 1930 წ. თებერვლის 15-ს.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა, მიღებული მე-5 მოწვევის მე-2 სესიაზე.

33. ა/კსფსრ-ში 1929-30 წ. მრეწველობის კაპიტალური მშენებლობის გეგმის შესახებ.

მოისმინა-რა ამხ. შ. ელიავას მოხსენება ა/კსფსრ-ში 1929-30 წ მრეწველობის კაპიტალური მშენებლობის გეგმის შესახებ, ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი აღნიშნავს:

რევოლიუციის წინა წლებში ამიერკავკასიის მრეწველობა, ნავთისა და მარგანეცის გარდა, თითქმის არ არსებობდა, მიუხედავად იმისა, რომ ამიერკავკასიას უდიდესი ბუნებრივი სიმდიდრე მოეპოვება.

კოლონიალური ქვეყნის არსებობის პირობებში ამიერკავკასიამ განიცადა მართლოდენ მტაცებლური ექსპლოატაცია (ნავთი, სპილენძი, მარგანეცი), როგორც კოლონიალურმა სანედლეულო ბაზისმა მეტროპოლიის კაპიტალიზმისათვის; ამიერკავკასიის უუურებდენ როგორც განაპირა ქვეყანას, რომელიც საკუთარ მრეწველობას საზუდაოდ მოკლებული უნდა ყოფილიყო.

მხოლოდ საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ ა/კსფსრ-ს ეძლევა ფართო შესაძლებლობა სამრეწველო განვითარებისა და თავისი სახალხო მეურნეობის საწარმოო ძალების საერთო აღორძინებისა.

ა/კსფსრ წარმოებითი და სოციალური რეკონსტრუქციის უმთავრეს საფუძველს წარმოადგენს ელექტროფიკაცია, ირიგაცია და ტრანსპორტი, რომელთა განვითარებასაც უდიდესი ყურადღება ექცევა, როგორც მრეწველობის ბაზისს და როგორც საშუალებას მძლვანებელ მრეწველობასა და სოფლის მეურნეობას შორის კავშირის დამყარებისათვის.

1928-29 წელი ამიერკავკასიისათვის იყო წელი მთელი სახალხო მეურნეობის შეუფერხებელი ზრდისა სოციალისტური და ტენიკური რეკონსტრუქციის საფუძველზე. ამ წელიწადს ახასიათებს მრეწველობის განვითარების მეტად სწრაფი ტემპი, მისი მატერიალური ბაზისის გაფართოება, სოფლის მეურნეობის სოციალისტური რეკონსტრუქცია და, საერთოდ, სახალხო მეურნეობის ყველა დარგის განვითარების თვალსიწინო ტემპი.

ამასთან ერთად, 1928-29 წლის გეგმის აღსრულების პროცესში გამოაშკარავდა მთელი რიგი დეფექტები, რომელთა შორისაც უნდა აღინიშნოს ის, რომ საესეებით ვერ შესრულდა მშენებლობის გეგმა და მრეწველობის გეგმა პროდუქციის ხაზით, რომ ამიერკავკასია ჩამორჩა საგვემო ვარაუდს თვითღირებულების შემცირებისა, მშენებლობის ღირებულების შემცირებისა და შრომის ნაყოფიერების გადიდების სფეროში.

განსაკუთრებული ჩამორჩენა გვაქვს მშენებლობის დარგში, სადაც გეგმის შესრულებლობასთან ერთად აღსანიშნავია სერიოზული საორგანიზაციო ხასიათის დეფექტები, კერძოდ: ტენიკური პერსონალისა და კვალიფიციური მუშა-ძალის სიმცირე, მუშა-ძალის სათანადო რეგულირების უქონლობა, მშენებლობის ხელმძღვანელობის დაქსაქსულობა, სიძნელეანი საშენი მასალის მხრით, გაწყობილობის დაგვიანებით მიღება, კრედიტების დაგვიანებით გახსნა, გეგმებისა და პროექტების დამტკიცების დაგვიანება, მათი არა თავის დროზე შედგენა, მშენებელ ორგანიზაციათა საბრუნავი სახსარის ნაკლებობა, მშენებლობის ტენიკის დაბალი დონე, სარაკიონალიზაციო ღონისძიებებისა, მექანიზაციისა და სტანდარტიზაციის უქონლობა, რის გამოც სათანადოდ ვერ იქნა გამოყენებული სამშენებლო მუშაობისათვის ყველაზე უფრო ხელსაყრელი კვარტალი; ამ გარემოებამ კი გააძლია ყველა სიძნელე მე-3 და მე-4 კვარტალში.

1929-30 წლის გეგმა სახალხო მეურნეობის ყველა უმთავრესი ხაზით ითვალისწინებს გაცილებით უფრო სწრაფ ტემპს, ვიდრე ეს ნავარაუდევია იყო ხუთწლიანი გეგმით. მიუხედავად ამისა, უნდა აღინიშნოს, რომ გეგმა მთელ რიგ დარგებში საერთოდ გადამეტებით სრულდება. მაგრამ პირველ კვარტალში თავს იჩინს წარსული საოპერაცია წლის დეფექტები, კერძოდ ერთგვარი ჩამორჩენა საერთო პროდუქციის ზრდისა, 1 მუშის მიერ გამოიშვავებული ნორმისა, და აგრეთვე ექსპორტის გეგმის შესრულებისა. თვალსაჩინო ჩამორჩენა გვაქვს მრეწველობის კაპიტალურ მშენებლობაშიაც.

აღნიშნავს რა ამას, ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი მხედველობაში იღებს სახალხო-სამეურნეო გეგმის საესეებით განხორციე-

ლებისა და მნიშვნელოვან დარგებში მისი აღსრულების გაძლიერების აუცილებლობას, და აღგენს:

1. დასახულ იქნეს სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს და სამეურნეო ორგანოების წინაშე ამოცანა—უმოკლეს ვადაზე უზრუნველყოფონ დროული, სრული და სათანადოდ დაყენებული ანგარიშგების ორგანიზაცია, კერძოდ, სოციალისტური შეჯიბრებისა და დამკვეთი ბრიგადების მუშაობის შედეგების ზედმიწევნით აღნუსხვა.

2. დასახულ იქნეს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს და სამეურნეო ორგანოების წინაშე ამოცანა—მოახდინონ საჭირო გარდატეხა ჩამორჩენილ დარგებში, რათა მე-2 კვარტალში გადამეტებით იქნეს აღსრულებული გეგმის ის ნაწილი, რაც 1-ლ კვარტალში ვერ შესრულდა.

საჭიროდ იქნეს ცნობილი, რათა მუშათა ფართო მასსებმა აქტიური მონაწილეობა მიიღონ გეგმის აღსრულების კონტროლის საქმეში.

3. მიღწეულ იქნეს სამეურნეო ორგანოთა და საწარმოთა ხელმძღვანელების ნამდვილი პასუხისმგებლობა უშიშროების ტეხნიკისა და შრომის დაცვის ღონისძიებათა განხორციელებისათვის შემუშავებული გეგმების შესაბამისად და აგრეთვე ამ საქმეზე გადაღებული სახსრის სწორე და სრული მოხმარებისათვის.

4. მიღწეულ იქნეს სასწრაფო შესრულება სახალხო მეურნეობის მოთხოვნილებებისა მუშა-ძალისადმი რისთვისაც დაევალოს ა/კფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს, ა/კფსრ სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს და ამიერკავკასიის პროფსიონალურ კავშირთა საბჭოს გამოარკვიონ მუშა-ძალის აუცილებელი მოთხოვნილება ყველა სახის მრეწველობისათვის და უმოკლეს ვადაზე შემომუშაონ კადრების მომზადების ზედმიწევნითი გეგმა.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმმა უნდა განიხილოს მშენებელთა კადრების შექმნის გეგმა, უნდა უზრუნველყოფს ამ გეგმის ერთიანობა ა/კფსრ-ში და თანაც გაითვალისწინოს ყველა ხარისხის კვალიფიკაციის (დაბალი, საშუალო, უმაღლესი) მშენებელ მომუშავეთა მომზადება.

5. განმტკიცებულ იქნეს გეგმიანობა სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში, კერძოდ, გაძლიერებულ იქნეს ოპერატიული დაგეგმვა.

6. მიღწეულ იქნეს პროდუქციის თვითღირებულების შემცირებისა, მშენებლობის თვითღირებულების შეცირებისა და შრომის ნაყოფიერების გაღიძერების სფეროში დადგენილი ნორმების ზედმიწევნით შესრულება და განხორციელდეს ისეთი ღონისძიებანი, რაც შესაძლებლად გახდის ამ მაჩვენებლების გადამეტებით აღსრულებას.

7. განხორციელებულ იქნეს მთელი რიგი ღონისძიებანი მშენებლობის რეგულირების სფეროში; უმთავრეს ღონისძიებებად ჩაითვალოს შემდეგი:

ა) მშენებლობის მთელი სისტემის რეორგანიზაცია, რისთვისაც რაც შეიძლება ჩქარა უნდა მოეწყოს ამიერკავკასიის სამშენებლო შენაერთი და გადაკეთდეს რესპუბლიკანური სამშენებლო შენაერთები—სამშენებლო საქმის ცენტრალიზაციის განხორციელებით ორი თვის ვადაზე;

ბ) ყველა მშენებელი ტეხნიკური კადრის მოპოვება ა/კფსრ-ში;

გ) მშენებელი ორგანიზაციების უზრუნველყოფა საჭირო საბრუნავი სახსარით და მათი შეუფერხებელი დაფინანსება;

დ) მშენებლობის ყველა ობიექტის თავის დროზე უზრუნველყოფა დამტკიცებული პროექტებით;

ე) მშენებლობის უზრუნველყოფა საჭირო რაოდენობის საშენი მასალით, რისთვისაც მაქსიმალურად უნდა გაფართოვდეს საშენი მასალის წარმოება როგორც იმ საწარმოში, რომელიც სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს უშუალო გამგებლობაშია, ისე ადგილობრივ მრეწველობასა და შინა-მრეწველობაში;

ვ) საშენი მასალის მიწოდებისა და მშენებელი მუშებით უზრუნველყოფის რეგულირების გაძლიერება, სამშენებლო შრომის ბაზარზე შეფასების ერთიანი სისტემის დამყარება და აქიოტაჟის თავიდან აცილება, პროექტების შედგენის ვადების შემცირებისა და მშენებლობის გაიაფების აუცილებლობა; სასწრაფოდ დამთავრდეს მიმდინარე საოპერაცია წლის მშენებლობის პროექტები; წინადადება მეცეს ყველა ორგანიზაციას ეხლავე უზრუნველპყოს 1930-31 წლის მშენებლობის პროექტების დამზადება, გამოიყოს ამისათვის სათანადო სახსარი და შესდგეს კალენდარული გეგმა იმ ანგარიშით, რომ პროექტების ესკიზები დამთავრებულ იქნეს 1930-31 წლის საკონტროლო ციფრების შედგენის დასაწყისისათვის;

ზ) წინადადება მეცეს მშენებელ ორგანიზაციებს შეიმუშაონ კონკრეტული ღონისძიებანი, რათა მომავალი სამშენებლო სეზონისათვის განხორციელდებულ იქნეს ღირეკტივი მშენებლობის გაიაფებისა, განუწყვეტელ სამშენებლო წელიწადზე და განუწყვეტელ კვირაზე გადასვლისა და მშენებლობის ინდუსტრიალიზაციის შესახებ (მშენებლობის მექანიზაცია, სტანდარტიზაცია, ტიპიზაცია);

თ) ხმარებულ იქნეს გადამწყვეტი ღონისძიებანი, რათა აუცილებლად განხორციელდეს საშენი მასალის წარმოების საკონტროლო ციფრები და შემცირდეს ადგილობრივ დამზადებული საშენი მასალის ღირებულება; კერძოდ, პირველ რიგში გაძლიერებულ იქნეს დახერხილი საშენი ხე-ტყის წარმოება ა/სფსრ-ის ყველა რესპუბლიკაში, რისთვისაც დაჩქარდეს ხე-ტყის გამოსაზიდი გზების გაყვანა; ამავე დროს უზრუნველყოფილ იქნეს შემოსატანი საშენი მასალის თავის დროზე შემოზიდვა;

ი) რადგანაც, მეორეს მხრით, საჭიროა უდიდესი ეკონომია დეფიციტიანი მასალის მოხმარებაში, დაევალოს ამიერკავკასიის ყველა უწყებას და ორგანიზაციას: მტკიცედ დაიცვან ცენტრალური ორგანოების მიერ დაწესებული შემსუბუქებული ნორმები, შეზღუდონ დეფიციტიანი მასალის (განსაკუთრებით ლითონი, ცემენტი) მოხმარება მხოლოდ აუცილებელი ფარგლებით, მაქსიმალურად განახორციელონ დეფიციტიანი მასალის შეცვლა არადეფიციტიანი ადგილობრივი მასალით, აღკვეთონ აუცილებლად საჭირო რაოდენობაზე ზედმეტი მასალის (განსაკუთრებით დეფიციტიანი მასალის) მარაგის დაგროვება მშენებელი ორგანიზაციების საწყობებში და სამშენებლო სამუშაოებზე და აკრძალონ გადაჭარბებულ განცხადებათა შედგენა; მუშაობა მასალის ხარჯვის შემცირებისათვის უნდა მიმდინარეობდეს „დანაკარგთან ბრძოლის“ ნიშნის ქვეშ და ამ მუშაობაში ჩაბმულ უნდა იქნენ პროფესიონალური ორგანოები, საწარმოო თათბირები და საინჟინერო-სატეხნიკო ძალები;

კ) საჭიროდ იქნეს ცნობილი, რათა სასწრაფოდ მოეწყოს რესპუბლიკებს შორის მშენებლობის გამოცდილების რეგულიარული გაცვლა-გაპოცვლა და რათა

ა/კსფსრ-ში მასსიურად იქნეს გადმოტანილი სსრ კავშირის საუკეთესო სამშენებლო სამუშაოთა გამოცდილება;

ლ) სახალხო მეურნეობის ყველა დარგის ზრდისა, მრეწველობაში ახალმშენებლობის გაძლიერებისა და კოლექტიური მეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მშენებლობის განვითარების პირობებში საკითხი სამუშე ბინათმშენებლობის შესახებ უაღრესი მნიშვნელობის საკითხად იქცევა; ამის გამო საესეებით უზრუნველყოფილ უნდა იქნეს ამ მიზნისათვის დაფინანსების ყოველგვარი წყაროდან ვაცემული ყველა კრედიტების გამოყენება თავისი დანიშნულებისამებრ;

მ) საჭიროა გადამწყვეტი ღონისძიებანი, რათა დამუშავებულ იქნეს ძირითადი დავალებანი სამუშე ბინათმშენებლობის სატიპო პროექტებისა, ცალკე რაიონების თავისებურებათა გათვალისწინებით, და აგრეთვე დავალებანი დროებითი ტიპის ნაგებობათა სფეროში და სხვა სახის კულტურულ-საყოფაცხოვრებო მშენებლობის (საავადმყოფო, სკოლა და სხვ). სატიპო პროექტების დავალებანი ისე, რომ პროექტების ეს დამუშავება დაუყოვნებლივ იწყონ სათანადო დაწესებულებებმა; საერთოდ მიღწეულ უნდა იქნეს მუშათა საცხოვრებელი ფართობით უზრუნველყოფის სულობრივი ნორმის გადიდება.

8. განზრახულ კაპიტალურ დაბანდებათა აღსრულება მოითხოვს ყველა ქონებული რესურსების უფრო მეტად გამოყენებას, იმ დანაკარგის მინიმუმამდე შემცირებას, რაც შემჩნეულია სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში, და აგრეთვე ამიერკავკასიის საექსპორტო შესაძლებლობის მაქსიმალურად გამოყენებას, რაზედაც დამოკიდებულია კაპიტალური მშენებლობის გეგმის იმ ნაწილის აღსრულება, რომელიც იმპორტით უზრუნველყოფას შეეხება. მშრომელთა ფართო მასებისა, სამეურნეო და საგეგმო ორგანოებისა და საზოგადოებრივ ორგანიზაციების მთელი ენერჯია მიმართულ უნდა იქნეს ამ დანაკარგის წინააღმდეგ ბრძოლისათვის და საექსპორტო გეგმის გადამეტებით აღსრულებისათვის.

9. განუწყვეტელ საწარმოო კვირაზე გადასვლა, რაც ახალი რესურსია მთელი სახალხო მეურნეობის განვითარების ტემპის გაძლიერებისათვის, დამთავრებულ უნდა იქნეს მიმდინარე წელს, იმ საწარმოთა გარდა, რომელნიც განიცდიან ნედლეულისა და მომზადებული მუშა-ძალის ნაკლებობას. ამასთან ერთად გაძლიერებულ უნდა იქნეს საწარმოთა შვიდსათიან სამუშაო დღეზე გადაყვანის ტემპი, რაც ხელს შეუწყობს შრომის ნაყოფიერების ზრდას და გაადიდებს მუშათა მასის კულტურული წინსვლის შესაძლებლობას.

ამიერკავკასიის ცენტრალური

აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

ამიერკავკასიის ცენტრალური

აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **ა. შავერდოვი.**

1930 წ. იანვრის 26.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 35 №-ში 1930 წ. თებერვლის 10-ს.

საქართველოს სახკომსაბჭოს სტამბა

მთავლ. № 847.

ტირაჟი 850.